

IV. SREČANJE SRBSKIH FOLKLORNIH SKUPIN IZ SLOVENIJE

JOVAN MIJALKOVIĆ

Društvo Srbska skupnost iz Ljubljane in vodja projekta Jovan Mijalković vsako leto organizirata srečanje srbskih folklornih skupin, ki delujejo na območju Republike Slovenije. Kot gostja se na srečanju vedno predstavi ena slovenska folklorna skupina.

V letošnji sezoni je prireditev ponovno potekala v Kulturnem domu Španski borci v Ljubljani v soboto, 4. 12. 2004. (Tradicionalno prireditev poteka zadnjo soboto v novembru ali prvo v decembru.) Povabljeni so bile vse srbske folklorne skupine iz Slovenije, prijavi pa se jih je osem s sledečimi odrskimi postavitvami (med njimi je navedena tudi gostja - tokrat FS Tine Rožanc iz Ljubljane):

1. "Vuk Karadžić" iz Radovljice: Plesi iz Zgornjega Ponišavlja - odrska postavitvev: Jovan Mijalković,
2. "Sveti Nikola" iz Maribora: Plesi iz Prnjavora - odrska postavitvev: Dragan Branković,
3. "Sava" iz Hrastnika: Plesi iz centralne Srbije - odrska postavitvev: Nedeljko Todorović,
4. "Tine Rožanc": Plesi iz vzhodne Štajerske - odrska postavitvev: Vasja Samec,
5. "Sa rukom u ruci" - SKPD Sv. Sava iz Kranja: Vlaški plesi iz vzhodne Srbije - odrska postavitvev: Desanka Đorđević,
6. "Branko Radičević" iz Maribora: Starobosansko kolo iz Glamoča - odrska postavitvev: Goran Marić,
7. "Mladost" iz Ljubljane: Plesi iz okolice Leskovca - odrska postavitvev: Mile Đorđević,
8. "Moravac" iz Ljubljane: Plesi iz zahodne Srbije - odrska postavitvev: Jovan Mijalković,
9. "Brdo" iz Kranja: Plesi iz Zmijanja - odrska postavitvev: Milan Glamočanin.

Srečanje so omogočili Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Zveza kulturnih društev Ljubljana ter nekateri donatorji. Program je bil v primerjavi s prejšnjimi srečanji bolj pester, saj je bilo mogoče videti več različnih plesov z različnih področij Srbije in Republike Srbske. Za gledalce je bilo to posebej zanimivo.

Kakovost odrskih postavitvev in plesna tehnika plesalk in plesalcev je bila v primerjavi s prejšnjimi leti na višji ravni, kar kaže na kakovosten razmah te dejavnosti v Sloveniji. Posebej so napredovale skupine, ki jim pri nakupu ustreznih oblačil za odrsko izvajanje svojih programov organizacijsko pomagajo starši.

Največji napredek je mogoče zaslediti v skupinah, kjer starši ustrezno motivirajo plesalce in jih spodbujajo k sodelovanju v društvih, ki se ukvarjajo z ljudskim plesom iz njihove domovine. Zavedajo se, da otroci prav z ljudskim plesom pridejo v stik s kulturo matičnega naroda. Viden je napredek v odrski kulturi plesalcev in plesalk, v pravilnem oblačenju kostumov ter doživljanju ljudskega plesa na odru. Tudi petje je bolj kakovostno kot na začetku, čeprav še zdaleč ne moremo reči, da bi bilo zadovoljivo.

Največ težav se pojavlja pri denarju, ker društva večinoma nimajo sredstev za nakup potrebne opreme (kostumov, inštrumentov ...), pogost problem pa predstavljajo tudi prostori, kjer svojo dejavnost opravljajo. Te težave onemogočajo večjo pestrost programov srbskih folklornih skupin, ki delujejo v Sloveniji.

Poleg omenjenih se pojavlja še ena težava. To so zasebna snemanja odrskih postavitvev na srečanjih in drugih prireditvah, kar povzroča, da se koraki in posamezni deli predstavljenih odrskih postavitvev pojavljajo v "novih" odrskih postavitvah in podpisani z "novim avtorjem". Temu se uradno reče kraja avtorskih pravic in nikakor ni pravilen način učenja in prenašanja ljudskega plesa na mlade plesalce. Pogosto se lahko vprašamo, ali "novi avtorji" sploh vedo, katere plese so učili, od kod izvirajo ipd.!!??

Mlade in nadarjene plesalce in plesalke je treba pošiljati na razne seminarje, ki jih za srbske plese organizirata prof. Olivera Vasić s katedre za etnomuzikologijo FMU iz Beograda in za slovenske plese Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.

Folklorna skupina KUD Mladost iz Ljubljane pri izvedbi odrske postavitve Plesi iz Leskovca. Medobmočno srečanje odrskih folklornih skupin, Dobrova 2004.
Foto: Janez Eržen.